

POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ LUDOWEJ

OPIS PATENTOWY

Nr 40205

Kl. 89 k, 5

Spółdzielnia Pracy Chemików „Xenon“*)

Łódź, Polska

Sposób otrzymywania klejonki do osnów

Patent trwa od dnia 6 grudnia 1956 r.

Wynalazek dotyczy sposobu otrzymywania klejonki do osnów z włókna ciętego i bawełnianego.

Dotychczas produkowane klejonki ze skrobi kartoflanej, pszennej, kukurydzianej i innych otrzymywano przez częściowy rozkład skrobi różnymi środkami chemicznymi i biochemicznymi, jak kwas solny, siarkowy, ług sodowy, związki zawierające czynniki chlor, enzymy itd.

Nie zapewniały one równomiernego rozkładu skrobi tak, że otrzymywany produkt składał się z mieszaniny cząsteczek różnej wielkości, co obniżało jakość i przydatność klejonek. Różna wielkość cząsteczek częściowo rozłożonej skrobi w klejonce powodowała nierównomierne usuwanie klejonki w procesie obgotowywania, w wyniku czego otrzymywano małą odporność

wybarwień na tarcie. Stwierdzono, że duża równomierność cząsteczek częściowo rozłożonej skrobi w klejonce uzyskuje się przez odpowiednie zestawienie znanych środków rozczepiających oraz prowadzenie procesu w ten sposób, że równocześnie z częściowym rozkładem skrobi zachodzi eteryfikacja produktów tego rozkładu.

Najlepsze wyniki uzyskuje się stosując środki eteryfikujące, zawierające chlor czynniki, na przykład chloraminę i chlorhydrynę, w obecności ługu sodowego i w końcowej fazie kwas organiczny, np. kwas octowy. Do otrzymanego produktu można dodawać znane środki pomocnicze, jak mekalinę, mydło potasowe itd.

Przykład. Do reaktora z płaszczem grzejnym i mieszadłem wlewa się 100 l oczyszczanego 5%-owego roztworu chlorhydryny oraz 6 l 45%-owego ługu sodowego, dodaje się 300 l wody i podgrzewa do temperatury 30°C. W oddzielnym naczyniu rozprowadza się 60 kg mąki kartoflanej w 70 l wody zimnej. Otrzymaną zawiesinę wlewa się przy ciągłym

*) Właściciel patentu oświadczył, że współtwórcami wynalazku są inż. Tadeusz Malikowski, inż. Jerzy Rogoziński, Eugeniusz Adolf, Alfons Plesiak i Ryszard Wierzbowski.

mieszaniu do reaktora z roztworem chlorhydryny i dodaje 0,10 kg chloraminy T w 2 l wody. Masę w ciągu 3 godzin doprowadza się do temperatury 75—80°C, po czym zobojętnia się kwasem octowym do pH=7,5. Po półgodzinnym mieszaniu wprowadza się 0,5 kg nekaliny i 2 l 20%-owego roztworu oleinianu potasowego oraz do 10 g środka antyseptycznego. Nie przerywając ogrzewania miesza się jeszcze 30 minut, po czym gorącą masę zlewa się do beczek.

Uzyskany preparat stanowi handlowy koncentrat klejonki do osnów, który przed użyciem należy odpowiednio rozcieńczyć wodą.

Zastrzeżenia patentowe

1. Sposób wytwarzania klejonki do osnów przez

częściowy rozkład skrobi kartoflanej, pszennej, kukurydzianej i innych, znamieny tym, że równocześnie z częściowym rozkładem skrobi prowadzi się eteryfikację produktów tego rozkładu.

2. Sposób według zastrz. 1, znamieny tym, że do częściowego rozkładu i eteryfikacji skrobi stosuje się środki zawierające czynny chlor, w szczególności chloraminę i chlorhydrynę w obecności ługu sodowego, przy czym masę w czasie 3—4 godzin doprowadza się do temperatury 75—80°C i następnie zobojętnia kwasem octowym do pH=7,5:8.

Spółdzielnia Pracy Chemików
„Xenon“